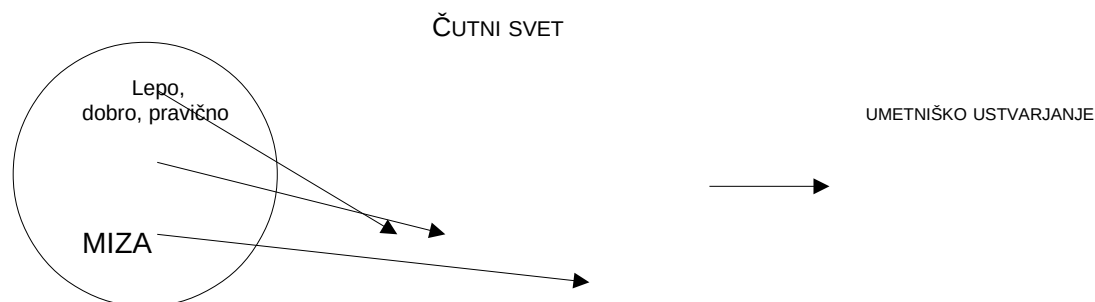

PLATON

- Rojen v Atenah
- Ukvarjal s pesništvom
- Ko je srečal Sokrata, se je posvetil filozofiji
- Po Sokratovi smrti je odpotoval → se je seznanil s pitagorejci, nekaj časa je bil pri tiranu Dioniziju v Sirakuzah
 - o DEMOKLEJEV MEČ (→ Demoklej je bil dvorjan pri Dioniziju → neki se mu je zameril & mu je Dionizij nad glavo s konjsko žimo privezal meč → med večerjo je osivel) > nekaj ti preti, slutnja slabega
- Platon ga je poskušal navdušiti za nek model države, pa ga je Dionizij prodal za sužnja (ni se strinjal z njim in se ga je znebil)
- Platonovi prijatelji so ga odkupili
- Iz denarja, ki je ostal, pa se ustanovili **AKADEMIJO** → šola je bila postavljena v parku, v katerem je bil spomenik Akademosu)
- Deluje od 387 ← do 529 n.š (Justinijan jo je prepovedal, saj naj bi vrednote, ki so jih zagovarjali, žalile njegovo krščansko dušo
 - o Justinijan je tistim, ki so dobili lovno pravico, obesil na vhodna vrata roge → to pa so bili tisti, od katerih žene so mu bile vseč → natakiniti nekemu roge > varati ga
- Poučevanje na Akademiji
 - o Oni so živeli v akademiji
 - o Aristotel je bil not 20 let
 - o Platon je predaval svojim učencem (retoriko, matematiko, filozofijo)
- **PLATONOVO DELO**
 - o Pisal je v obliki dialoga
 - o Najbolj znana dela: **Država** (Politeia), Menon, Sofist, Apologija (Sokratov zagovor na sodišču), Protagoras

PLATONOV NAUK O IDEJAH

- Platonična ljubezen > netelesna, duhovna
- Tisto, kar resnično obstaja so ideje, ki bivajo v SVETU IDEJ (to niso ideje v naši zavesti) → edina resnična realnost
- Ideje so popolne, večne, nespremenljive, neuničljiva
- Nad vsemi idejami je ideja dobrega, lepega, pravičnega
- Priznava obstoj fizičnega, materialnega oz. čutnega sveta
 - o V svetu idej imamo idejo mize & v čutnem svetu so vse kopije te ideje

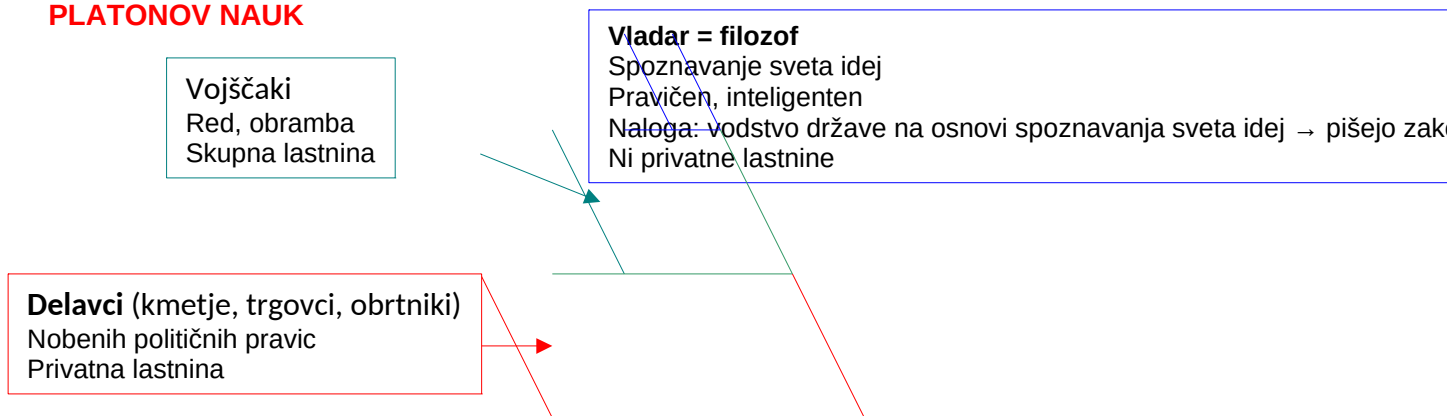
- (V Platonovem času je že obstajala ideja mobitela!!!)
- v čutnem svetu so predmeti minljivi in spremenljivi
- 3. oblika realnosti je UMETNIŠKO USTVARJANJE → posnetek posnetka → posnema pojave v čutnem svetu

- Platon je bil DUALIST → priznava duhovno in materialno realnost (prednost: duhovna)
- Preden se duša rodi, gleda v svet idej in ji je vse jasno, pred rojstvom pa pije iz reke pozabe → pozabi & mora najti pot do njih (ve, da obstajajo)

PLATONOVA ESTETIKA (pojmovanje umetnosti)

- Umetnost je posnemanje = MIMESIS
- Najboljši slikar je tisti, ki najbolj realno posnema neko stvar
- Ni cenil umetnosti, saj je umetniški izdelek le kopija kopije
- Če bi lahko, bi prepovedal vse, razen moralnega, poučnega in religioznega pesništva (→ ode bogovom pripeljejo človeka v stanje zamaknjenosti → spozna svet idej) → le um je državo koristen (to bi dovolil)

PLATONOV NAUK

RAZLIKA FILOZOFIRANJA:

Sokrat: Vem, da nič ne vem

Platon: Resnica → svet idej

PLATONOV VPLIV (na razvoj zahodne filozofije)

- Odprl vsa bistvena filozofska vprašanja
- Vplivala so njegova dela in Akademija
- Ideje so sprejeli v krščanstvo
 - o Ideja večnega, nespremenljivega, idealnega (Bog, duša)
 - o Ločenost duhovnega in materialnega sveta